

ПАЗАР

(роман)

Наскоро спечелих от тотото...

Едва ли от това иначе радостно събитие щеше да ми се изправи косата, ако в един момент не осъзнах, че 40 милиона долара са страшно много пари.

Сигурно трябваше да подскоча до тавана, след това да се претърколя върху килима и да замахам с лапи във въздуха...

Нищо подобно не се случи. Обръснах се спокойно... Даже за момент изпитах недоволство: имам проблем, който ме накара да мисля...

Не бих казал, че животът ми протичаше скучно. Живеех самотно – както всеки ерген. Имах обаче колекция от приятели, които ме посещаваха от време на време. А аз ги канех в дни, когато бях по-стабилен финансово. Това, за съжаление, напоследък не се случваше много често. И самотата ми се усилваше.

След като узнаха за големия ми късмет, те не закъснях да ми напомнят за себе си: ”виж ти, Сами не бил лошо момче!” Бързо се превърнах във важна клечка - поне в техните очи. Виждах ги как се напъват да се държат естествено, но артистичните им способности не бяха на високо ниво. Надявах се да е благородна завист.

След като вихрушката от първоначални емоции около чувала ми с пари попремина, аз се позамислих за бъдещето си. Странно, не изпитвах желание да харча. Нямах изградени навици. Трябваше да обмисля какво да правя с толкова много пари.

Премислях разнообразни варианти: влог в банка, игра на борсата, частен бизнес. Не ми се занимаваше нито с едното, нито с другото. Скучно ми се струваше.

От най-популярните начини за харчене на пари постепенно се насочих към по-екзотични. Реших да построя дом за сираци, после неочаквано промених решението си в полза на продължително околосветско пътешествие. По едно време се замислих дали да не построя мощен телескоп, който щеше да носи моето име и с помощта на който някой знаменит астроном щеше да разкрие загадката около произхода на Вселената. Последната ми идея не видя бял свят само

защото деликатно ми обясниха, че моите пари са недостатъчни за подобно сериозно начинание.

Аз слязох на земята и внезапно осъзнах, че не мога да направя избор. Този проблясък на истината ме хвърли в ужас. Парите ми стояха в банката, а с една нищожна част от тях си обзаведох единствено приличен гардероб, е с дрехи от наистина високо качество. Достатъчно бе да се появя на улицата в спортен кожен костюм за четири хиляди долара, за да разбере, че съм важна личност.

В интерес на истината, със задоволство установих, че не само външността ми, но и начинът ми на мислене се променяше, и то към добро. Усетих в себе си кълновете на аристократизма, които, сякаш усетили плодородната почва, побързаха да изкласят, страхувайки се, че сезонът им може и да отmine.

Времето течеше, а аз все не успях да реша какво да правя с парите си. Пресен бе споменът за немотията, в която тънех и се страхувах да сложа началото на сериозно начинание, защото съзнавах, че ми липсва опит. Можех да послушам съветите на познати, които се учудваха на нерешителността ми и ми предлагаха да се захвана с нещо направо, без да му мисля. Ех, да ми имали парите... Наистина, отстрани чуждите проблеми изглеждат като муха в чиния супа. Накрая те започнаха да си дават вид, че не ме вземат насериозно и не бе трудно да установя леко охлаждане от тяхна страна.

Постепенното и нежелано от мен отдръпване на приятелите ми като че ли ми помогна. Без вътрешно напрежение пиех сутрешното си кафе и прелиствах вестника. Можех да се закълна, че за кратко време се превърнах в експерт по рекламата. Научих къде какво се продава, каква му е цената и изобщо по какъв начин могат да се похарчат набързо четиридесет милиона долара. Продаваха се недвижими имоти, скъпи автомобили, цели заводи дори. Нагло те уверяваха, че могат да ти изпразнят кесията по най-деликатния начин, без естествено да те наранят душевно. Почти бях загубил надежда да открия това, което търся, а аз не знаех какво търся, когато попаднах на следното съобщение:

ЦЕНАТА Е ВИСОКА, НО СИ ЗАСЛУЖАВА!

Немалкият ми вече опит в областта на рекламата ми подсказа, че пред мен стои сериозно предложение. Добре формулирано, стилово издържано, изобщо грабва погледа. Очите ми автоматично зашариха по редовете, но най-вече се ококорих при вида на едно ухилено лице,

което кокетно надничаше от малък вестникарски прозорец. Едрорастерната снимка не ми даде кой знае каква допълнителна информация, затова просто се зачетох в съобщението:

“...Световно известната фирма “Елдолс” предлага на пазара своето най-ново изделие. Пластмасови кукли с човешки ръст ще ви помогнат да преодолеете самотата и да откриете смисъла на живота си. Новата технология...”

Така и не разбрах за какво точно става реч. Поради технократичния характер на текста офертата ми се видя доста неопределена и позагубих интерес. Погледът ми пробяга по другите заглавия; след половин час затворих вестника. Нищо ново.

И отново го отворих. Набрах телефона.

“Ало... какво предлагате? Да. Значи се касае за какъв човек... а, е, да... изкуствена кукла. Хм. Но какво все пак мога да правя с нея? Защо?... Така. Да. Разбирам. Добре. Ако имам възможност, ще ви посетя.”

Бях чувал за особените качества на предлаганата стока. Навремето се беше вдигнал голям шум около нея. Конфликтът набъбна, обаче правителствата се намесиха и решиха въпроса в полза на новите технологии, разбира се, под шапката на строг обществен контрол.

Една могъща фирма се претраши първа и започна изследвания с комерсиална цел. Обаче продукцията ѝ се оказа необикновено скъпа и затова не много търсена. Доколкото ми бе известно, бяха продали само няколко бройки и то на важни клечки.

Аз самият не бих проявил по-голям интерес към изделието, ако не бе неочакваното ми забогатяване. Съвсем доскоро не можех и да мечтая за подобна покупка. Все едно да убеждават клошар да си купи изтребител. Но вече се чувствах платежоспособен. Дори забравих да попитам за цената. Случваше ми се. (Напоследък, когато пазарувах, ако си харесах нещо, веднага го купувах. Много е приятно.)

След два дни пристъпих нервно прага на фирмата. Посрещнаха ме с усмивка и готовност да ми услужат по възможно най-добрия (за тях) начин. Аз седнах на предложеното ми кресло и запримигнах глупаво, гледайки как капе мед от устата на един от напарфюмираните униформени представители.

Оказа се, че предварителните ми представи за това, което продават, бяха, меко казано, наивни. Предполагах, че ще ми демонстрират нещо като домашен робот с човешка фигура, който да се грижи за домакинството и да може да води сносен диалог. Дотук добре.

Имаше и такива. Но имаше и други. Кукли, специално конструирани да задоволяват най-изисканите капризи на своите собственици. Постиженията на компютърната техника и роботехниката в последно време бяха главозамайващи и затова не се усъмнявах в достоверността на рекламите, които превъзнасяха до бога новия продукт. Твърдеше се, че новите “машини” имали освен разум, още и самосъзнание, чувства и дори можели да творят.

Дано да беше така, защото до гуша ми бе дошло да мисля по въпроса къде да вложат парите си. Бях се поболял.

Когато решиха, че добре са ме запознали с предмета на своята дейност, любезно ми предложиха рекламни проспекти. Аз поех лъскавите списания и понечих да се зачета, но ми направи впечатление начинът по който се спогледаха. Хм, рекох си. Дали тук няма измама? Все едно. Ако аз не им дадох паричките си, те нямаше да ми ги вземат. А дотогава щях да водя пазарлъка така, че да пратя поне един от тях в здравно заведение. Ако разбира се, се окажеха недобросъвестни съконтрахенти. Достатъчно време бях гладувал, за да се лиша лесно от парите си. Бях решил да се запозная със стоката им, а за купуване не мислех сериозно.

И така, седнах и запрелиствах материалите. Предлагаше се едно единствено изделие, но в множество модификации. Тоест, базовият модел се мултиплицираше във варианти, които изпълваха около хиляда страници на голямоформатната и тежка папка. Можех да избирам външност, размери, цвят на очите, кожата, косите, изобщо да имаш време...

След многочасово виране, без да бъда обезпокояван от никого, най-сетне се спрях на най-доброто според мен. Ето тук, на една от лъскавите фотографии, ми се усмихваше една КУКЛА-МЕЧТА. Все едно че гледах списание за мода. С тази разлика, че тук можех да си купя не дрехите, а самата манекенка, и то каква манекенка!

Снимките вероятно не даваха добра представа за качествата на стоката, така както по външния вид на един телевизор не може да се съди за неговите технически показатели. Влизате в специализиран магазин и оставате зашеметени от многообразието от форми, цветове, големина на машините и само съветът на опитен специалист, който предвидливо сте си осигурили, ще ви помогне да изберете действително най-добрия модел. За съжаление в момента не разполагах с мой верен консултант, а нямаше къде да го открия. Такива специалисти имаше малко и аз няхах контакт с никой от тях. На моите бъдещи продавачи естествено не можех да разчитам, те биха предпочели да ми свалят звезди от небето, само и само да ми продадат стоката си. Затова се зачетох в техническите данни,

които изпълваха приложението, въпреки че не разбрах кой знае какво от тях.

Какво пък, казах си. Ще рискувам. Сто-двеста хиляди долара не са кой знае колко много пари. Толкова си мислех, че струват тези машинки.

Бях решил да се изфукам пред приятелите си с шокиращата покупка. Офертата изглеждаше привлекателна. Защо и аз да не развиех снобски способности? Животът е един и човек трябва да опита от всичко. В края на краищата кой в днешно време има в къщата си робот с човешка външност? Напротив, бяха луднали по всякакви животинки – кучета, котки, змии, крокодили. Не знам защо, но имах чувството, че ако си купех някое животно и започнех да се разхождам по улиците с него, щях да се принизя в собствените си очи. С пластмасова кукла под ръка също можех да се разхождам из парковете, така ме уверяваше рекламата. Преспokoйно можех да обикалям магазини, да посещавам кина, опери, театри, да ходя на партита и тъй нататък. Куклите можели да се държат като нормални хора.

Подобни перспективи се рисуваха от научнофантастичната литература, но явно бе, че времето на фантастиката идваше с бързи крачки. В днешния век, в който хората се занимават с всекидневните си проблеми и нямат време за фантазии, като че ли на пръв поглед кой знае какви промени към по-добро не настъпват. Но само на пръв поглед.

Получих първия си шок, когато отворих ценовата листа. Пет милиона!? За един робот? Не, няма да ме излъжат. Затворих книгата и станах да си ходя.

– Вече си тръгвате, господине? – със съжаление ме изгледаха двамата дилъри. През цялото време ме бяха наблюдавали с най-голямо внимание, реагираха на всяко мое движение и изсипваха купища информация върху ми, дори без да ги питам. Ясно виждах как искат да скочат отгоре ми, да ме набият и насила да ме накарат да купя. Толкова време им бях изгубил, че аз бих постъпил по същия начин, ако бях на тяхно място. А и ставаше въпрос за много пари. Все едно. Твърдо бях решил да си изляза оттук, отначало с извинение, а ако не успееш по културния начин, със сила.

За да не ги озлобявам изведнъж, си дадох вид, че целта ми не е да си ходя, а да се поразходя из стаята и да си помисля. Затова им зададох още няколко обходни въпроса, след това седнах отново и посочих една от фигурите, кожата на която, кой знае защо, бе лъскава и червена, досущ като цвета на рекламата за Кока Кола. Но да си призная, не й стоеше лошо.

- Този модел също струва пет милиона, нали? – правех се на незаинтересован от безбожната цена.

- Да, разбира се. Можете да си изберете цвета на кожата според тази палитра – единият сръчно прелисти папката на една от страниците. – Цената на кожата е една и съща за всички модели, независимо от цвета.

- Само този модел е със сто хиляди хиляди долара по-скъп. Кожата има специален металнооранжев цвят, тип металик.

Изглеждаше внушително. Тялото искреше като медно огледало на фона на залязващото слънце. Явно фотографът беше от висока класа, обаче на мен не ми хареса особено. Прекалено авангардна външност. А и бях решил окончателно да се махна оттук.

- Но в момента ние говорим за най-скъпите модели. Ако не желаете да се спирате на тях, можете да изберете нещо по-евтино. Ето, тук ви предлагаме този вариант, малко по-опростен, но цената му е значително по-ниска. Един милион.

А? Значи имало и по-евтини модели. Отново заразгръщах страниците.

- Ако желаете – продължаваха да ме увещават, но вече с незаинтересован тон – можете да купите този модел. Само сто хиляди долара. Но в него има само механика и единственото, което може да прави, е да се движи изправен. Това е най-евтиното, което можем да Ви предложим. Всяка от останалите модификации е по-скъпа, защото е с вграден изкуствен интелект.

- Не знам. Трябва да си помисля – реших да действам аз и се наках да стана.

В този момент, случайно или не, вътрешната врата се отвори и в стаята влезе една... КУКЛА.

Не знаех че краката ми са от кашкавал.

- Все пак, избрахте ли нещо конкретно господине? – ме извади от унеса глас. – Можем да ви дадем и информация за... – и той заразлиства многобройните страници.

Влязлата се повъртя насам-натам, явно без особена цел, поговори с другия продавач, хвърли ми един любопитен поглед и след като постоя известно време, излезе от стаята.

Никога не бях си представял, че на земята може да се види подобно НЕЩО... Усетих полъха на ново чувство. То бе трудно описуемо и само за изпитването му може би трябваше да платя цяло състояние.

Чудовищната красота на това НЕЩО ме изпоти. Ако в този момент таванът се срутеше над мен, нямаше да усетя. Чувах като в просъница как ми говореха, съзнавах, че си клатя главата в знак на

съгласие, но кръвта ми беше слязла някъде надолу. Впрочем, последният зададен ми въпрос висеше още във въздуха и аз вероятно трябваше да отговоря. Затова, след няколко минути съдвках нещо като запитване:

- Хм, тази, тази ку... дама,... да не би и тя да се продава? – трудно ми бе да говоря за това създание като за стока.

- Да, разбира се! Всъщност не. Това е мостра.

- Жалко – казах. Наистина бе жалко.

- Всъщност, ако желаете, можем да ви предложим нещо подобно.

Но трябва да изчакате. Нямаме от този модел на склад. Той се поръчва.

Аз не ги слушах.

- А каква е разликата между него и тези образци, които ми предлагаете до сега?

- О, това е най-съвършения ни модел! Приликата е единствено във външността.

И започнаха да ми изброяват.

- И каква е цената, моля?

- Ами, това е най-скъпият модел... Базисната цена е тридесет и пет милиона долара!

Дори не мигнах.

- Добре. Пишете договор. Ще я взема.

Измина минута.

От фирмата се спогледаха.

- Длъжни сме да Ви предупредим, че стоката, която възнамерявате да купите, е по-особена. - Сега заговориха със сериозен тон. - По отношение на нея ще имате ограничения в правото си на собственост. В смисъл, че Вие няма да притежавате пълна власт над нея, няма да имате право да я унищожавате, да я повредите и така нататък, ето тук са записани условията, на които трябва да се съгласите, ако желаете да станете собственик - и ми подадоха дълъг списък. - Освен това трябва да минете през съда, за да узаконите своята придобивка. Трябва да регистрирате куклата си като свободен гражданин, в противен случай няма да Ви дадат право да я купувате.

Стана ми странно. Но само толкова.

- Съгласен съм - подписах офертата.

Кой твърди, че животът не е хубав? Особено когато очакваш нещо хубаво да се случи? Разхождах се по улицата, оставях свежият вятър да развява косите ми и да издухва остатъците от напрежението, което се беше натрупало в главата ми през последните седмици. Сега други трябваше да мислят как да оползотворят парите ми. Пратката щяла да пристигне след седмица. Е, ще почакам. Нямах бърза работа.

В уговорения срок получих съобщение. Почти едновременно ми позвъниха и по телефона. Без да бързам, облякох най-хубавите си дрехи и се качих на самолета.

Кой знае защо ми стана тъжно. Седях си спокойно в креслото на десет хиляди метра височина и наблюдавах облаците под мен. На съседните места се прегръщаха двама влюбени. По-нататък бизнесмени, улигани в счетоводни сметки и телефонни разговори, не усещаха как минава времето. Всички бяха заети с правенето на нещо. Само аз скучаех. Бях свободен от всекидневни задължения. Най-свободния. Но и най-самотния. Бях на кръстопът и не знаех в каква посока да поема. Дебелата ми банкова сметка бе някакво утешение. А пък последната ми сделка си беше чиста авантюра.

Посрещането им бе повече от учтиво. Бях сигурен тежен клиент, в кърпа вързан. Докато пиех донесеното ми със светлинна скорост кафе, аз заразглеждах списанията в присъствието на една особа, очилата и сериозна, не по-дебела от щъркел. Той бил техническият представител на фирмата, пристигнал специално заради моята покупка. Голяма чест.

В този момент двамата мои познати внесоха пратката. В ръцете си държаха голям сандък, който бе сложен на пода на стаята. Отгук нататък започна да става интересно.

Първо отвориха сандъка. След това извадиха отвътре алуминиев куфар. Не беше голям, но вероятно тежичък, защото едното момче се поизмъчи, докато го издърпа от морската пяна. Разкъсаха plombите, запечатаха найлона и се заеха да отключват куфара. Аз почувствах студ.

Някакво голо тяло лежеше свито на кълбо в специалната, изработена от дебел сивкав дунапрен форма. Ръцете, главата и краката бяха плътно прибрани до тялото. От страничния джоб на куфара изпаднаха две книги, едната от които се оказа упътване по експлоатацията, а другата - гаранционна карта.

Тялото, плътно вакумирано в прозрачен найлонов плик, като че спеше. Единият продавач взе книгите и започна да вписва нещо в тях, а другия измъкна от куфара червена туба, прилична на автомобилна гресьорка. Много неща побираше този куфар. Внимателно постави мундщука в плътно затворените устни и изпразни част от съдържанието в устата. Тъкмо си мислех, че скоро ще ме изпратят по живо, по здраво, стиснал в ръка дръжката на куфара, когато непознатият пое работата в свои ръце и сложи началото на едни безконечни пускови проби.

В живота си не бях срещал по-мълчалив човек. От джоба си извади кабел, завършващ с нещо като магнитофонен жак и го завря

точно в пъпа на момичето. Напуши ме смях, но нервното напрежение не ми позволи да го освободя. С бързи и опитни движения тази странна личност затрака по клавиатурата на компютъра. Тестовите продължиха ни повече, ни по-малко - два часа. Проверена бе, както ме убедиха, работата на всяка система. Милиарди параметри се сравняваха с еталонните бази данни стотици пъти в секундата. Аз се изморих. Мишниците ми бяха плувнали в пот.

Изпълнен с респект наблюдавах как на екрана пробягват множество цифри, графики и диаграми. Само допреди минута не си давах сметка, че тридесет и пет милиона долара са си тридесет и пет милиона долара и че в замяна би трябвало да получа стока със съответните качества! Изискванията ми бяха ниски, просто исках да се изфукам с домашен робот и с безразумно пилеене на много пари. Исках да изглеждам модерен в хорските очи. Но май бях попрекалил.

Събитията се развиваха с бързина, която не ми даваше възможност да си дам сметка за сериозността на ситуацията. Изпитанията приключиха и с неподозирана учтивост и сухост в гласа непознатата личност ми заяви, че всичко е наред и че не би трябвало да се сблъскам с каквито и да е било проблеми. След това се сбогува и ни остави в познатия камерен състав. Моите продавачи започнаха да опаковат.

- Как, няма ли да изпробваме? - Възкликнах уплашен. Да дадеш толкова пари и да не знаеш какво купуваш? Колко жалко!

Те като че се учудиха.

- Да изпробваме? Нали видяхте, направихме пълни изпитания. Всичко е наред.

Аз обаче продължих да упорствам. Не мога да ги разбера тези специалисти. Как можеха да твърдят, че всичко е наред, след като не бях видял на живо как действа тази система?

- Не, ако обичате, направете това, което искам.

- О кей. Но няма да можем да ви демонстрираме кой знае какво. Основните й програми не са заредени. Това ще трябва да направите Вие лично. В цената на сделката не е включено такова задължение от наша страна.

- Как така? - искрено се възмутих аз. Как ще се справям с тази сложна машинария? Аз не съм специалист. Заредете я. Ще ви платя.

- Не се притеснявайте. Процесът на зареждане е лесен и може да се извърши без специална подготовка. Освен това Вие сте този, който единствен има правото да възпитава вашата собственост. В книгата има подробни упътвания.

Замислих се. После махнах с ръка.

- Е, добре. Но нали все пак трябва да видя как се движи, изобщо, как работи.

С отегчение започнаха да изпълняват молбата ми. Явно им бях дотегнал. И тогава стана чудото.

Куклата като че оживя. Неподвижното доскоро тяло се размърда и някак си излезе от куфара. Изправи се - както си беше чисто гола - след което се обърна насам-натам, огледа обстановката, поразходи се и след пет минути отново се сви в първоначалата поза. Аз се чух да преглъщам няколко пъти.

- Ами това е - чух глас. - Тя може да се движи, да се ориентира в обстановката, но повече от това засега не е по силите ѝ - и след като шракнаха внимателно закопчалките на куфара, го поставиха в "походно" положение.

Нищо друго не ми оставаше, освен да сложа подписа си под готовите документи. Но се наложи да посетим и съда, където след кратка процедура в присъствието на трима представители на закона бях обявен за законен представител на собствената си стока! Що за нелепост! Лицето по гражданско състояние отвори нов регистър в архива си, а аз му обещах, че когато измисля име на представляваната, че проявя инициативата да му съобщя, за да го впише в регистъра. Засега изискванията не били особено строги, главно поради новостта на материята. Сделката изповядахме пред нотариус, а парите преведох с чек.

Завърнах се в офиса, където продавачите бяха подготвили моята "спяща красавица" за бъдещия ѝ, вероятно изпълнен с приятни събития живот. Когато взех куфара в ръка, изведнъж се започна сипене на поздравления по мой адрес.

- Честито - ме здрависаха, а аз учудено им благодарих. Чак покъсно ми дойде на ум, че моите съконтрахенти не са свръхестествени същества и че гледат на мен като щастливец, богат безделник, рядък екземпляр, който може да си позволи подобна разкошна покупка. Те, естествено, не притежаваха подобна възможност. Ситият не познава проблемите на гладния, а аз бях забравил, че вече съм човек първа категория.

По обратния път към къщи, макар че бях изпълнен с неясни предположения относно бъдещето си, вече не чувствах предишната самота. Куфарът лежеше спокойно до мен - на съседното кресло - от време навреме криввах очи, за да се убедя, че е на мястото си.

Предизвиках страховтна разправа на летището заради него. Искаха да го таксуват като багаж с наднормено тегло и да го транспортират в товарния отсек. Щях да ги убия. Когато разбраха за

какво става въпрос (дали разбраха?) и че цената е огромна (афектиран им бях заявил, че съдържанието на куфара е по-скъпо от скапания им самолет) побързаха да се съгласят с условията ми. След кацането взех куфара в ръка – както се носи обикновен куфар – поръчах си такси и се прибрах в къщи.

Седях в стаята в едно от канапетата и пиех сутрешното си кафе. Недалеч от мен стоеше отворен куфарът. Навън в полумрака валеше студен ноемврийски дъжд. Имах чувството, че небето ще остане оловносино завинаги; не ме интересуваше. Отпивах поредната глътка и отново се зачихах в упътването по експлоатацията.

Откакто се прибрах снощи, не бях излизал от къщи. Заключих се в дома си и понеже бях много уморен, се задоволих да отворя куфара, да погледна, този път насаме това, което беше вътре, да си взема освежителен душ и да се вмъкна под завивките. Но усещането за присъствието на чуждо тяло, което чакаше някой да разгадае тайните му, не ми даде да спя спокойно и рано сутринта бях на крака.

Трябваше много да се чете. Няколкото хиляди страници на “Упътване по експлоатацията” бяха написани със ситен шрифт и само тук таме ме изненадваше заглавие с по-едри букви. (Е, имаше го в и електронен вариант, но книгата си беше друго.) Освен тази тухла ме бяха затрупали с купища проспекти, рекламни материали и най-важното – описания на отделните части от тялото. За всяка от тях имало отделна дебела инструкция и затова се поуплаших, когато скоро получих пратка – кашонче с книги. Като студент не бях чел толкова.

Главата ми бучеше от безсъние. Стоях замислен и не можех да откъсна поглед от новата си придобивка. Току поглеждах към куфара, за да се убедя, че си е още на мястото и че някой зъл дух още не шракнал с пръсти, за се чуе едно ”фийу-ут!”, след което съкровището ми да се стопи като дим във въздуха. Кой знае защо, това не се случи. Добре, че природните закони не позволяваха на духовете подобни своеволия. Час по час посягах към куфара, за да почувствам мекотата на гладката изкуствена кожа.

Нещо в стаята не бе наред. След като се досетих каква е причината, поставих всичко отново на мястото му, облякох се, заключих къщата и след час бях в центъра на града. Търсех нещо.

След тричасово лутане най-сетне попаднах на нещо, което ми се стори подходящо. Леглото беше голямо, дълго и широко, в старинен бароков стил, с фини метални табли и посребрени корони, изобразени на таблите. Антикварна рядкост. Купих го на прилична цена. На връщане се

отбих, този път в модерен магазин, и помъкнах със себе си лъскаво спално бельо в бледорозов цвят. Качих се в товарното такси и право в къщи.

Започна се голямото префасониране на интериора на къщата. Жилището ми се състоеше от три стаи, кухня и склад. Бях решил едната от стаите, тоест спалнята, да предоставя за ползване от новата ми придобивка. Другата стая всъщност представляваше обширен хол, а последната вдясно – мой кабинет и вече – спалня.

След усилено, но не и неприятно, суетене, успях да монтирам леглото на предвиденото от мен място. Подредих прилично останалите мебели и като че това беше всичко.

Посетих банята, взех си душ и едва след това се престаших да извадя съдържанието на куфара от куфара, да сваля от него лъскавата опаковка и да го положи на леглото.

Любувах му се така около час. След това започнах да чета книгата от самото начало.

“Трябва да внимавам!” казвах си. С треперещи пръсти се порових в куфара, откъдето изтеглих един тънък като картон лаптоп, още и тубата с гориво, намерих някакъв кабел и като го включих към тялото на момичето, започнах да изпълнявам точно нарежданията според указанията.

Пробвах един, два, три пъти. Нищо не се случи.

Облях се в пот. Какво, по дяволите ставаше? Тъкмо се готвех да се обадя по телефона, когато забелязах, че другият край на кабела виси свободен.

- Ама че съм глупак! плеснах се по челото. Мушнах го набързо в изходния порт на компютъра и като въздъхнах дълбоко няколко пъти - с профилактична цел, започнах инсталацията наново, този път още по-внимателно и прецизно. Все пак вече имах опит.

Оказа се, че зареждането с необходимите програми не е чак толкова сложна работа. Просто трябваше да се поровя в менюто, което ми се предлагаше на екрана, да си избира подходящата опция и да натисна СТАРТ.

Самите програми бяха предварително заредени в изкуствената памет. Не беше нужно да използвам външни носители. Моят компютър играеше ролята единствено на крайно устройство, което осъществяваше връзката с тази несравнимо по-сложно организирана от него система. Трудността произтичаше най-вече от факта, че самите програми бяха в количество, което дори само като заглавия не можех да обхвана, камо ли да избира и зарежда някоя от тях. Откъде можех да зная кое за какво служи?

Рових се около час в стартовото меню, но така и не успях да си избера нищо конкретно. Обезсърчих се. Чак сега започнах да проумявам с каква сложна задача се бях заловил. По-лесно бих се справил с управлението на космическата совалка, отколкото с това изделие тук!

Въздъхнах, отидох до кухнята, направих си два сандвича с шунка, които заедно с чаша натурален сок пренесох върху табла до спалнята. Дъвчех и гледах екрана. Явно трябваше да се чете. Момичето лежеше спокойно и аз неволно спирах погледа си върху някои от изящните му форми. Колкото повече го наблюдавах, толкова повече се засилваше желанието ми да го изправа на крака.

Ами да! Поне това можех да опитам. Вече бях видял как го правят. Намерих опция, на която пишеше СТАРТ ДЕМО. МУВИНГ. Заусуках си дланите, прекръстих се и щракнах върху бутона.

Муин - така бях решил да я наричам, остана неподвижна, но на екрана на компютъра започнаха да пробягват разноцветни цифри. Успокоих се, когато прочетох обнадеждаващото ПЛИЙЗ, УЕЙТ. Облегнах се назад и вперих едновременно поглед в леглото и в екрана.

В следващите минути усетих как всичко в мен ми се изправа бързо. Особено косата. Въпреки че бях виждал това тяло да се движи, се свих инстинктивно, когато то се надигна тихо. Едно беше да го наблюдавам в чуждия офис, прикрит зад широките гърбове на специалистите, съвсем друго бе да се изправа насаме, лице в лице с това НЕЩО, и то в собствения си дом. Треперех от възбуда.

Муин като че чу молбата ми. Тя се изправа, слезе от леглото, след това се огледа, като че искаше да запомни обстановката около себе си. По едно време отправи взор към мен. Прониза ме с гледащите, но явно невиждащи сини очи, като че искаше да разбере що за стока съм.

След това безшумно "отплава" към прозореца. Постоя там известно време, върна се и започна да разглежда стаята. Пипаше предмети, повдигаше някои от тях, въртеше ги в ръка. Накрая седна на един стол, прехвърли кльощавите си бедра едно върху друго и като че миряса. Аз бях отворил уста и само си въртях очите.

Постоях известно време, за да видя дали щеше да се случи още някакво чудо, след което случайно погледнах към компютъра. Да-а, КЪМПЛИЙТ. Ясно. Потрих доволно ръце. Вече ставах за учител.

Заразливях отново книгата. Ето, тук пишеше, че можех да конфигурирам кукличката си по различен начин в зависимост от задачите, която исках да ѝ възложа. Имало няколко нива на програмиране. Първото, началното ниво било за по-ограничен кръг приложения, които не изисквали наличие на самосъзнание. В този си вид Муин щяла да се държи като обикновен биоробот, макар и притежаващ

мошен логически апарат. Можех да я програмирам да задоволява моите вкусове и прищевки, каквито и да бяха те. Все едно. Тя щеше да си остане обикновена машина. С нея можех да правя каквото си искам, включително и да я изхвърля на боклука. (Твърде скъпо удоволствие.)

Второто ниво вече предполагаше наличието на нещо като съзнание. Муин щяла да разбира какво става около нея и да взема адекватни решения. Досуц като кое и да е високоинтелигентно животно. Но както и в първия случай, така и тук аз нямах кой знае какви отговорности. Самостоятелна воля тя нямало да има, следователно законите нямало да ме ловят.

При третото ниво обаче нещата ставаха сериозни. Муин щяла да притежава истинско самосъзнание, т.е. душа. Както ме уверяваше упътването, тя щяла да разбира, че съществува. А това щяло да я направи, ни повече, ни по-малко, правен субект, личност, с всички права и задължения по Конституцията. Брей!

Чудни перспективи. За сетен път се убедих, че бях сложил таралеж в интимното си бельо.

Минаха няколко дни. Опасенията ми започваха да се оправдават, а проблемите не закъсняха да се появят.

Е, отначало бяха безобидни. След като няколко пъти я накарах да се разхожда насам-натам, изведнъж тя като че застина за момент, след което се строполи на земята.

- Какво ли пък стана сега? - се уплаших и моментално отворих упътването на страницата за повредите. Добре, че веднага попаднах на точното място. Питаха ме дали съм заредил устройството с гориво.

- Ами да! - възкликнах. Как можех да забравя! Вдигнах тялото на ръце и го пренесох на леглото.

Особено чувство те обхваща, когато носиш тази машинка в прегръдките си. Теглото на Муин беше около двадесет килограма, почти не чувстваш тежестта му. Странно усещане, ако имаш представа колко тежи едно нормално женско тяло. След като я положих върху постелките, измъкнах тубата от куфара и излях останалото съдържание в устата ѝ. Точно според инструкцията. Така. Застанах отново зад екрана и съзрях опция, според която можех да накарам Муин сама да се грижи за прехраната си. Тоест, да разбира кога е огладняла и да си поиска храна или просто сама да се нахрани. Значи не беше нужно да се държа като дойка всеки път, когато запасите от гориво ѝ се изчерпваха? Това малко кукле започна да ми става симпатично.

- Значи можеш да се храниш и сама - продължих да си мърморя аз един ден, когато внезапно осъзнах, че вече трябва да поспя. Но бях доволен. Програмите можело да се зареждат и чрез устни команди. Отсега нататък плоският лаптоп нямаше да ми бъде нужен и го побутнах настрана.

Но възникна нов проблем. Трябваше да променя речника си из основи. Ушите на Муин улавяха всяка моя дума, звук, произношение и ги тълкуваха според собствената си, засега непонятна ми логика. За кратко време усвоих стила на коментаторите по радиото. Но в замяна на труда си получих чудесни резултати. Обучението следваше препоръките за програмиране на първо ниво.

Нямаше защо да крия. На това, макар и най-елементарно ниво се задържах дълго време. Първо - защото действията ми бяха от... личен характер, второ - защото не носех отговорност за тях, и трето - защото действително много неща трябваше да науча през този период.

Преди всичко успях да свикна с присъствието на новата си придобивка, ако изобщо можеше да се свикне с подобно нещо. Именно - с присъствието. Седях с часове и нищо друго не правех, освен да наблюдавам фигурата и движенията ѝ. Научих я да се облича и съблича, да подрежда помещенията, да готви - е не най-сложните и изискани блюда. Нощем, както става при всяка нова покупка, предпочитах да съм в близост до нея, да усещам допира на топлата и гладка кожа, да я гледам право в огромните, все още невиждащи очи, да улавям с ноздрите си специфичния пластмасов аромат на тялото ѝ, примесен с възбуждащата миризма на скъп парфюм. Двадесет килограма са наистина малко за едно човешко тяло с нормален ръст. Можеш да ги въртиш в ръцете си без всякакво усилие. През тези няколко месеца аз самият отслабнах с десетина килограма.

Дълго време крих от приятелите си новината, но накрая те подушиха, че съм си купил нещо и долетяха вкупом в къщи.

Поканих ги. Насядаха в кожените кресла около камината. Гостите ми седяха нетърпеливо на местата си, като преди това бяха огледали с превантивна цел всяко кътче от къщата, разбира се, без спалнята. Нея я бях заключил предвидливо.

- Казвай къде си го скрил. Не ни мъчи повече! - надигаха вой те и се оглеждаха за кой ли път.

- Не съм крил нищо от вас. А и нямам намерение да крия - говорех колкото се може по-спокойно. Не го правех нарочно. - Изпийте си кафето и ще ви покажа какво съм си купил. - След като разбрах, че ще

ме разкъсат от нетърпение, въздъхнах примирено, станах и отворих вратата на спалнята.

Не исках да показвам новата си придобивка толкова рано. Не я бях програмирал все още за пред хора. Но не винаги можеш да управляваш събитията по своя воля.

Муин седеше спокойно на леглото и правеше нещо. Като я видяха, всички вкупом застинаха. Чух шума от полета на една муха.

Малко беше да кажа, че се втрещиха. Не можех да ги коря или да им се смея. Но определено изпитвах превъзходство. Така, както се случва, когато уж си равен с друг, но все пак знаеш че стоиш на поне едно стъпало над него.

- Ами това е - казах.

Какво да отговорят? Гледах я с отворени уста и се опитвах да извадят глътнатите си езици, без да използват пръсти. Имаше какво да се гледа. Муин тази сутрин наистина бе по-красива от всякога. (Почти всеки ден ѝ купувах нови тоалети, за да преценя кой и отива най-много.)

Естествено, тя не ни обръщаше никакво внимание, и то не от неучтивост. Не усещаше нашето присъствие. Или по-точно, сетивата ѝ бяха отбелязали промяната в обстановката. Разбрах го по погледа ѝ. Появата на новите движещи се обеми я накара да вдигне очи. Шумът, който вдигнахме, я принуди да завърти глава. От време на време тя ни следеше с поглед, като за да си направи преценката дали няма да е по-добре да ни заобиколи, ако рече да излезе. Или да мине направо през нас. Не знаех още, че цялата информация, която в момента получаваше, щеше да се запази в паметта ѝ и в следствие щеше да се използва. Но и тя не го знаеше.

Моите гости обаче си нямаха понятие за намеренията ми. Те оглеждаха новата ми „мебел“ и явно не знаеха как да се отнасят с нея. За пръв път ги виждах така официално настроени. Като че бяха на изложба. Разбирайки, че Муин нищичко не разбира и че е само една самодвижеща се кукла, се поотпуснаха. Но не много.

- Бях чувал за тези работи, но сега за пръв път ги виждам - като се прокашля, рече приятел Номер едно.

- Това нещо тук сигурно струва много пари! - преглътна шумно приятелка Номер две.

- Да - рекох - тридесет и пет милиона долара.

- Тридесет и пет милиона? - Чух ехо. Тази цифра определено ги хвърли в смут. Гледах ме като че бях болен.

- Да-а, - провлачено рече най-възрастният от всички. Приятел Номер три явно се опитваше да примири разбиранията си за

спестовничество и функционалност. - Това определено е чудесна покупка. Но какво ще правиш с нея?

- Да, какво можеш да правиш с нея? За какво ще ти послужи? - се обади като ехо приятелка Номер четири, която като всяка жена явно се почувства засегната от наличието на съперничка. Или поне така искаше да бъде. Но не го каза на глас и добре направи.

Вероятно предполагаша, че с парите щях да си купя кораб или нещо подобно. Нещо, което да се набива в очи, нещо мащабно, съответстващо на цената. А аз ги бях излъгал, подвел със странното си разбиране за стойностите на нещата в живота. Чувствувах се предадени.

- Но тя ще може да чувства, да съзнава! - разпалено поддържах тезата си аз, когато по-късно седяхме в хола, а Муин ни поднасяше по едно кафе. Това поне я бях научил да прави. Те уж кимаха с глава, но явно си личеше, че не бяха в час.

- Тя е мое дете, жена, приятелка, помощничка, изобщо всичко, каквото си помисля - адвокатствах си аз в самозащита. – Достатъчно ще е само да завърша програмирането ѝ. Но засега не съм успял. Прекалено сложно е.

Това последното нарочно прозвуча като: ”Прекалено сложно е за вас.” Бях се ядосал на неадекватната им реакция. Но в този момент отново влезе Муин и аз разбрах, че не съжалявам за покупката.

Само приятелка Номер четири като че остана възхитена.

- Как само си движи ръцете - възкликна тя, когато Муин вдигаше от таблата чашите с горещата течност и с фини, плавни движения ги поставяше на огледалната масичка. - Сама ли го прави? Никой ли не я командва? Скришом?

Моите мъченици не сваляха очи от нея. От опит знаех, че това е невъзможно. Така както е невъзможно току що обесил се със собствени сили да се освободи от примката. Съгласете се, че ако живеете в пети век и ако някой включи пред вас телевизор, ще онемеете. Все пак намираха сили за разговор и след като ме засипаха с въпроси, станаха да си вървят. Шокът бе твърде голям за тях.

- Е, за тези пари аз бих предпочел да си създам и отгледам деца. - като че на себе си каза приятел Номер едно. Усетих моралния упрек.

Кой знае? Може би бяха прави. Но всеки е господар на себе си, мислех си аз, когато затварях входната врата откъм вътрешната ѝ страна. Защо пък точно аз да нямам право да мисля по-различно от другите. Наистина, децата са хубаво нещо, но имах чувството, че именно заради тях правя всичко това... Кой знае?

Следващите дни преминаха в неистово зареждане на програми. Искях да покажа на тези невежи, че не си бях дал парите напразно. Толкова се бях увлякъл, че реших да прескоча цялото второ ниво и да премина на трето.

И ето какво се получи. На екрана се появи надпис в червено, толкова голям, колкото можеше да се събере в светещото поле: ”ВНИМАНИЕ! Последващото конфигуриране ще доведе до появата на самосъзнание! Молим, преценете още веднъж дали имате готовност за това! Вие ще създадете личност, която ще има всички човешки права и за която ще носите отговорност според Закона!”

Едва успях да прочета надписа, когато телефонът иззвъня. Обаждаха се от фирмата. Току що получили съобщение, че се готвя да конфигурирам куклата им на трето ниво! Вярно ли било и дали съм бил взел вече такова решение?

Аз се позачудих откъде пък може да имат тази информация. Решението взех рано сутринта и естествено, не го бях споделил с никого. Те ме просветлиха, че програмата поддържала директна радиовръзка с тях и която се задействала при стартирането на тази опция.

Сериозна работа. Желанието ми за бързо очовечаване на Муин се изпари. Заявих им, че засега нямам такова намерение, а просто опитвам възможностите на системата. Те ми казаха едно ”О кей” и изключиха връзката.

Отидох до кухнята и си налях студено питие. Бях се изпотил.

- Е, ама така не може да продължава - възмущавах се аз, вече не на шега. Защо се бъркат в личния ми живот? Естествено, скоро изтрезнях и си признах, че имат право.

Но така или иначе осъзнавах, че ако искам да разполагам с пълните възможности на Муин, ще трябва да премина към трето ниво. Второ ниво, кой знае защо, не ми донесе очакваните предимства и само ме раздразни. Но пък преди това успях да науча куклата си да говори.

Последното се оказа цяло преживяване. Не защото бе трудно. Напротив. Влязох в меню САУНД и набрах ГОВОРЕНЕ. (Само че съобразих навреме и не натиснах опцията ЖЕНСКИ ТИП ГОВОРЕНЕ.) По-надолу пишеше, че отсега нататък диалогът с куклата щял да протича с едновременното изричане на съответните фрази.

Конфигурирането дори на тембъра на гласа на Муин се оказа цяла наука. Заплетох се из дебрите на звуковия синтез и в един момент разбрах, че съм пропилял цял месец само за избор на подходяща бленда на гласа й. Едва сега узнах ясно какво означава истинско програмиране. След като за редактиране на говора на Муин отделих толкова време,

какви ли усилия щяха да бъдат нужни за нейното възпитание, докато тя стане истински човек?

И така. Един ден си седях в хола и слушах като потресен първите прояви на вербална комуникация от страна на Муин. Тя започна да говори някак си тихо, но отчетливо произнасяше думите, и затова всичко ѝ се разбираше:

- Здравейте!

Изтръпнах. Усилих говора.

- Приятно ми е да се запозная с Вас!

Седях изтръпнал.

- Аз съм Муин.

Сигурен бях, че това е запис, предварително подготвен. Още не я бях научил да разсъждава самостоятелно.

Следваха още подробности, технически данни, упътвания и напомняния за най-важните действия, които трябваше да бъдат извършени отсега нататък. Аз бях впечатлен от гласа, от тембъра. Думите се лееха плавно като мелодия и нарочно пусках записа отново и отново, за да се насладя на звученето. Женски глас в моята ергенска стая? Хубаво нещо било някой да ти бърбори. Успокоява. Вероятно затова моите приятели бързаха да се женят.

Следващите дни преминаха в опити за видоизменяне на тембъра на гласа на Муин. Оказа се, че предварително заложения тембър, тоест този, който бях чул, не може да се използва. При опита си да го съхраня в паметта, получих моментален отказ и последва поредното екранно съобщение:

- Изберете друга опция. Оригиналният глас трябва да се различава от тестовия, защото представлява доказателствено средство.

“Вие можете да изберете някой неупотребяван тембър, предварително записан, или да създадете нов” – четях аз упътването. И наистина.

Представете си гласовете на хиляда жени, хиляда от най-красивите женски гласове. Избирате си един от тях с просто щракване на копчето и вашата кукла започва да говори с този именно глас. Никакъв проблем. Проблем за мен обаче бе да направя избора си.

Най-накрая се спрях на комбинация, при която Муин говореше с нежен, звънлив като камбанка, леко плачевен тон, но в който се чувстваха леко хрипящи, кехлибарени нотки. Можех да си играя с дни по усъвършенстването на тази комбинация, но няхах време.

Днес навън бе ужасно. Валеше и в снежната вихрушка едва виждах хоризонта. Камината бумтеше весело, а аз се бях задълбочил в четене. От време на време през пролуките в стаята се втурваше студен

повей и веднага след него – топъл полъх и лек аромат на пластмаса, идващ от тялото на Муин. Не знаех дали след време тази миризма щеше да отmine. Но беше приятна, дори ме възбуждаше.

Муин се въртеше около мен и разглеждаше стаята ми. От време на време повдигаше някой предмет, като казваше: - Това е пепелник. Това е ваза. Това е цветя.

- Това СА цветя - поправих я аз. Гласът ѝ ме галеше като с перце. Но въпросите ѝ ме дразнеха.

- Това са цветя. Разбрах. Какво е това? - Продължаваше невъзмутимо тя. Беше взела в ръката си една отверка и я въртеше, оглеждайки я от всички страни.

Имаше право да пита. Отверката беше не на мястото си и тя не я беше виждала досега.

- Отверка.

- Отверка! Какво е отверка?

Никога през живота си не съм имал деца. И сега ми бе трудно. Не предполагах, че Муин ще се държи досущ като малко дете, което все още не знае, че съществува.

- Какво е отверка?

След втория въпрос, ако не чуеше отговор, тя щеше да престане да пита. Не би било израз на добро възпитание да ми досажда повече.

- Инструмент за завинтване и отвинтване на болтове.

Стараех се да произнасям всяка дума отчетливо, без излишни словоизлияния. Трябваше да се прицелвам в същността на нещата, за да не ме измъчват после с нови въпроси. Затова малко се позабавих с отговора. Трудно се намират точните изрази. В нормалния живот това не е необходимо.

Муин замълча. Мислеше. Търсеше в речника си съответните думи и техния смисъл.

Аз също се умълчах, наблюдавайки как на екрана на компютъра започнаха да пробягват разноцветни фигури и накрая се появи изображение на болт. Той започна да се завива и отвива и ми стана ясно, че отговорът ми е разбран правилно.

Муин можеше да ме пита така за всяко нещо до безкрай, без да се умори. Но аз няхах намерение да изпълнявам функциите на бюро "Справки". По едно време започнах да се отегчавам.

- Твоят проблем все пак е по-лесен - ми отговори приятел Номер едно, след като споделих с него затрудненията си. Беше ми дошъл на гости, за да види как напредват работите с новия ми робот. - Ако поискаш, можеш да я изключиш. Какво да кажа аз, след като в къщи

имам не едно, а две хлапета, които буквално ме подлудяват с въпросите си. Тях не мога да изключа, нали?

Значи имало и по-лошо, успокоявах се аз и отново се залавях с четене. Я, всеки мускул можел да бъде заставен да извършва движения, отделни от движенията на останалите.

Започнах проби с лицето и не съжалих. Муин ми се усмихна с най-лъчезарната си усмивка, след това я смени с учудване, после се намръщи. Така в произволна последователност смени около петстотин мимики. После прочетох, че имало възможност за плавното им преливане една в друга. Вероятно всеки артист би завидял на тази колекция от изражения. Добре че не бях артист. Или танцьор. Или спортист. Или акробат. Защото след лицето дойде ред на тялото. Включвах едно след друго разнообразните ДЕМО-та и се кокорех при вида на стегнатите движения на тялото ѝ. Искях модерен балет? Дадено. Муин заиграваше модерен балет. Искях художествена гимнастика? Нямаше проблем. Искях каучук? Тялото ѝ се извиваше като змия и в един момент се уплаших, че ще се прекърши като тръстиково стебло. Но не ме огря.

Какво му трябва на един мъж? За първи път, откакто Муин влезе в моя дом, се претраших и я изкарах на разходка. Бях я инструктирал да се държи близо до мен и да не се отдалечава много. Поведението ѝ ме успокои. Държеше се досущ като човек. Увил я бях в дълъг, шушлеков, почти черен на цвят дъждобран, който стигаше до глезените ѝ. Отдолу не носеше други дрехи, като се изключеха няколко меки парцалчета. Не се страхувах, че ще настине. Според техническите данни тя можеше да издържа на температура до минус четиридесет градуса в работен режим без облекло.

Разглеждахме мокрите дървета в парка, прескачахме локвите вода по асфалта и се опитвахме да водим що годе приличен диалог. Това последното се отнасяше за мен. Муин все още не разбираше какво става с нея. Действаше по "инстинкт", иначе казано, ръководеше се от предварително заложената в нея програма. С усмивка я наблюдавах как се опитва да противодейства на внезапните пориви на вятъра и да държи тялото си изправено. Все пак на нея ѝ бе по-трудно. Нямаше да се учудя, ако, загубвайки равновесие при някой по-силен полъх, полетеше нанякъде.

Почувствала разлика спрямо домашната атмосфера, Муин душеше свежия въздух като нетърпелив териер, неочаквано пуснат на свобода. Финият ѝ прав нос изтъняваше на всеки пет секунди, а едновременно с това сините и учудени очи се озъртаха наляво и надясно

изпод качулката, за да запечатат в празната още памет всички особености на обстановката в парка.

Срещяхме малко хора. Искаше ми се да спра някои от тях, да бутна Муин в лицето им и да кажа: "Виждате ли? Това тук е робот!" Толкова бях щастлив.

Не го направих. Освен това щастието си беше само мое. Затова когато се постъмни, завихме обратно и, хванати под ръка, се завърнахме в къщи.

Каква работа можеше да върши Муин до този момент? Почти всичко, което е по силите на неразсънил се човек. Сутрин ставаше в точно определен час. (Слагях я да "спи" често, защото не исках да се износва бързо - все пак нова "стока".) Винаги, когато ѝ кажех: "Муин, ако искаш, поспи", тя ме поглеждаше, като че да ми се скара: "Уф, най-сетне. Стига си ме мъчил с твоите безконечни тестове. Колко пъти да ти доказвам, че нямам повреди." Но вместо това чувах едно спокойно: "Да, благодаря", след което тя се отправяше към спалнята си и си лягаше направо с дрехите.

Естествено, не бе проблем да ги съблича и да ги подрежда в шкафчето. Но нямаше смисъл, защото спеше неподвижно, не се въртеше като мен насам-натам като шугава в леглото. Освен това тялото ѝ не отделяше секрети и дрехите ѝ не се цапаха. Сутрин се събуждаше и посещаваше всекидневната направо облечена.

Можех да ѝ наредя: "Муин, направи това или онова... изобщо което е нужно за теб." В последния вариант тя или копираше тези действия, които правех аз самия, или ми задаваше въпроси. Например, в самото начало на обучението, след като щателно изследва предметите в стаите, тя ме загледа по-внимателно и ме изненада със шокиращото: "Ти какво си?"

Аз отворих уста и тъкмо щях да изригна някакво проклетие, но след като продължи да ме оглежда както куче кокал, явно разбра грешката си и ми зададе повторно същия въпрос, но по друг начин:

- Ти кой си?

А, така бе по-добре. Но не бях подготвен за подобен сложен тест и затова видимо се забавих с отговора. Муин повтори още веднъж въпроса и не обръщайки повече внимание на моето мълчание, започна да си отговаря сама. Щеше да го прави, докато не стигнеше до задоволително за самата нея обяснение. И тя стигна до нещо такова:

- Ти си човек. Ти си човек, който се грижи за мен. Следователно ти си мой човек.

Аз прихнах. Чаят ми се разля и ме опари, затова бързо млъкнах.

Искаше ми се час по-скоро да я науча що за човек съм, но съзнавах, че това ще се окаже дълга и сложна процедура. Не можех направо да и изкрещя: ”Виж какво, аз съм ти нещо като баща, който те купи от един магазин, защото имаше много пари и малко мозък и сега не знае какво да прави с теб. Затова млъкни, ако не си търсиш белята.”

Интересно? Ако й издекламирах на един дъх всичко това, до какъв ли извод щеше да стигне? Може би щеше да ме разбере, но сигурно след няколко дни (или седмици). Изречението беше дълго и с голяма информационна плътност. Най-вероятно мозъкът й щеше за момент да блокира. Както навярно бих блокирал самия аз, ако ми кажеха подобно нещо.

Какво друго можеше да прави Муин? Ако оставех жилището си в безпорядък, можех да бъда сигурен, че когато се върна, всичко щеше да бъде в пълен ред. Муин и без това постоянно търчеше след мен и подреждаше разхвърляните ми вещи. Но по едно време ми досади от тази нейна мания всичко в къщата да изглежда чисто и спретнато като витрина на бижутериен магазин и да се блъска в гърба ми, когато неочаквано спирах, затова, когато един път не бях в настроение, й се сопнах:

- Недей да чистиш повече!

Тя, естествено, ме послуша. Какво друго можеше да стори?

Скоро обаче вдигнах бял влаг. Един ден, точно защото много бързах, не успях да си намеря вратовръзката. След дълго търсене я открих, кой знае защо, при яйцата в хладилника. Сега Муин пак подреждаше след мен, но да не се призная съвсем за победен, й предложих да го прави не веднага, а пет минути след последното ми действие.

Обикновено когато не чистеше или не се занимаваше с друга специфична за нея дейност, Муин сядаше в едно от креслата, обръщаше го срещу прозореца и се заглеждаше в някоя точка. Гледаше, но едва ли виждаше нещо. Мозъкът й използваше това време, за да смели новата информация. Понякога той работеше с наистина голямо натоварване.

Познавах вече тези моменти, защото Муин започваше да диша по-усилено. (В тялото си вместо бели дробове тя имаше радиатори за охлаждане, разположени в гръдния кош. Излишната топлина те отделяха през носната или устната кухини, затова когато се доближеше повече до мен, усещах как ме облъхва лека струя топъл въздух. Но тази топлина бе приятна, тъй като бе съчетана със специфичния пластмасов аромат на тялото й и миризмата на тръпчив парфюм. А аз си падах по хубавите миризми.)

Дълго време не можех да разбера откъде се взема това нейно специфично ухание. Пластмасовият дъх - ясно, това бе дъхът на новото тяло, но ароматът на кокос? Една нощ, положил ръка върху голата ѝ гръд, я стиснах малко по-силно и налучках отговора.

Гърдите. Взех в ръце тежкия анатомичен атлас и си направих труда да науча какво съдържаха те. Меки, гумирани "флакончета", съдържащи парфюм, и то в доста голямо количество.

Често я наблюдавах как се "къпе". Препоръчаха ми да извършвам процедура по почистването ѝ веднъж седмично. Аз реших да къпя Муин значително по-често - всяка вечер. Можех да използвам ултразвуков душ, но не разполагах с подобна техника. Затова пълнех ваната с обикновена вода и я цамбурках вътре. Вземах в ръцете си огромна мека гъба и я насапунисвах отгоре до долу. Тя послушно изпълняваше командите ми: "Стой мирно", "Завърти се", "Легни по гръб", "Легни по корем", "Наведи се", "Вдигни ръка", "Вдигни крак" и тъй нататък. Трудно ми беше да свикна с непредвидимите движения на лекото тяло, което плуваше като тапа из пяната, без да потъва. Изплъзваше се от пръстите ми като гумена топка, аз залитах и едва не цопвах във водата. Накрая я изваждах на ръце и я подсушавах с дебела бяла хавлия. (Въпреки че тази процедура бе донякъде излишна. Водата се стичаше от гладката ѝ нехигроскопична кожа като от масло.) Аз бях за съжаление, защото излизах от битката вир-вода. Но кой знае защо, на лицето ми винаги цъфтеше усмивка.

Какво още можех да правя с Муин ли? В един момент тя започна да ми омръзва. Знаех в общи линии как ще си организира деня, а да я конфигурирам на трето ниво още не смеех. Тъкмо бях започнал да се отчайвам, когато внезапно се очаровах от мисълта, че освен всичките си гениални способности Муин притежава и способността да се държи досущ като обикновен компютър. Тоест, притежавах компютър, неимоверно по-могъщ от всички, който досега бяха преминавали през ръцете ми.

Осъзнавайки това, се почувствах като новороден. Веднага се сдобих с прожекционен панел и една от стените в хола се превърна в телеекран. Последвах седмици, през които се превърнах в посетител на виртуални светове, в чиито дебри постоянно се губех. Какви ли преживявания не изтърпя горкото ми съзнание! Посетих зелените джунгли на Бразилия, където ме дъвчеха лигави алигатори, след това изведнъж се озовах в центъра на Галактиката, където пък трябваше да акостирам тежък междузвезден кораб с повредена система за кацане на един от най-оживените пристани на огромен космически град. Само при усещането за отговорността ми се изправяше косата. После пък стрелях

отчаяно от боен самолет-антика от Първата световна война. По-сетне се озовавах в приказен свят, в който господстваха феи, джуджета, и в който дърветата бяха километри високи, а най-обикновената горска гъба имаше размерите на къща. Никакъв проблем не се оказа да изгледам някой игрален филм, след това безцеремонно да изхвърля главния герой от сцената и да заема неговото място. Филмът започваше отначало и продължаваше към изгодна за мен развръзка. Така изведнъж се оказа, че Хамлет не е трагичен герой, а принц, който се жени за Пепеляшка и че Дон Кихот най-накрая побеждава вятърните мелници, превръщайки ги в заведения за бързо хранене... Колко му е?

Муин седеше облегната в едно от креслата и отстрани изглеждаше, че спи. Ако можеше да разбере как експлоатирам мозъка ѝ, вероятно щеше да ме даде под съд за незаконно използване на чужд труд. Не само това. От време на време я карах да ми разкаже някоя книга. Тя говореше изразително, а аз лежах със затворени очи и слушах, докато заспя.

Често я нагласях да танцува. С лекота имитираше всякакви движения - от плавните и изящни древноиндийски танци до съвременните естрадни кълчотения. Често ѝ задавах режим ЛУУП или ИМПРОВИЗАЦИОН и тя се въртеше с часове около мен, смесвайки стъпките на един танц с друг, после на трети в различни съотношения. Чувствах се като султан. Един път обаче се оказах по-непредвидлив и внезапно станах от креслото, когато Муин беше близо до мен. Тя веднага реагира на движението ми, но твърде късно. Ръката ѝ се изви и ме перна по носа. Аз изохках и се свих от болка, а Муин спря и ме попита, уж разтревожено:

- Аз те ударих. Заболя ли те? Да повикам ли лекар?

След тази проява на съчувствие от нейна страна болката ми попремина. Но все пак гледах да не се завирам твърде близо до нея, особено когато танцуваше или спортуваше.

Всъщност точно това реших да направя един ден. Вълшебното вече за мен Ръководство по експлоатацията ми подсказа идеята. Муин се превърна в мой учител по танци. Хванах я през кръста и ѝ казах:

- Ще танцуваме танго. Ти ще ме учиш.

И тя ме учеше. Гледах я отблизо в бездънните очи, усещах формите на позатопленото ѝ от движението крехко като тръстика телце и я притисках до себе си, сякаш исках да се слея с нея. Тя ме критикуваше със сериозно и учудено лице:

- Ти не играеш правилно. Направи така и така.

- Ти не ме учи - отговарях. - Само играй.

И тя продължаваше. Вероятно ѝ бе все едно.

И Муин се учеше. Тя все още не съзнаваше какво става около нея, но някакъв електронен инстинкт я подготвяше за деня, в който щеше да разбере, че съществува. Затова трупаше информация и попълваше белите петна в паметта си. Знаех, че ѝ бяха показали как се живее на специални симулатори, но те все пак бяха едно "на ужким". Затова евристичните ѝ програми работеха неуморно и знанията на Муин постепенно се развиваха в дълбочина, подобно на корените на млада фиданка. Не ми убягна от вниманието как изначалите и непохватни, вдървени движения, се заменяха с все по-съвършени и точни действия. Нямахме смисъл да нервничаме поради бавното ѝ обучение. "Колко години трябваше да минат, докато аз самият се науча да се държа като голям човек?" си задавах въпроса аз и се успокоявах. Вече не ставаше нужно непрекъснато да ѝ повтарям какво и кога да прави при едни и същи ситуации. Когато ми идваха гости, тя ги поздравяваше, след това се осведомяваше:

- С какво ще пожелаете да Ви почерпя? Чай, кафе, нектар, уиски?
Това последното го научи от мен.

Гостите извърщаха глави към нея и гледаха втрещени към питащите ѝ очи. След като изказваха желанията си, тя безизразно, като изискана сервитюрка, се оттегляше в кухнята и приготвяше напитките.

След това разговорът се завърташе около бъдещето ѝ. Какво смятам да правя с нея - да я конфигурирам на по-високо ниво или да я оставя на текущото, докато се износи? Проявявах по-голяма нетърпеливост от самия мен, дразнеха ме, а аз им обяснявах, че не трябва да се бърза. "Бързата работа - срам за майстора" - се опитвах да се измъкна с плоска поговорка и с нетърпение ги въвеждах във виртуалния свят на Муин.

Нямахме област от живота, позната на човека, в тайните на която да не можем да надникнем. Накрая излизаха възбудени и очаровани, но все се намираше някой Тома Неверни, който да изсипе лъжичката катран в кацата с мед и да каже:

- И все пак си дал толкова пари за една машина. Не забравяй човешката си природа.

Тези подмятания започваха да стават нетърпими и накрая ме мотивираха да изоставя всяко друго занимание, несвързано с Муин. Вярно е, че машината е несвършена, си казвах аз. Но кой е виновен за това несвършенство? Не ли човекът? Та нали машините са негово дело? И ако човекът е недостатъчно свършен, за да създаде достатъчно свършени машини, в машините ли трябва да търсим вината?

Лошото бе, че решителните контрааргументи, с помощта на които трябваше да нанесе решителния удар срещу закостенялата логика

на събеседниците ми, ми идваха в главата винаги след като гостите си отиваха. И на мен не ми оставаше друго, освен да ги складирам в паметта си, за да ги извадя бързо, когато се наложеше. За кратко време си създадох прилична библиотека.

Но затова пък се настървих. Обхвана ме спортна злоба и си дадох дума, че няма да спя, докато не успея да се справя перфектно с всички проблеми, свързани с Муин.

Дълги месеци прекарах над книгите и зад компютъра. Но затова пък отбелязах такъв успех в познанията си по биокиберкомпютъротехника, че уплаших сам себе си. Научих наименованието на всеки орган в тялото на Муин. Знаех в подробности за какво служи той, от каква материя е направен, колко енергия изразходва, кога работи в най-икономичен режим, кога ще се износи, как се поддържа и как може да се смени, ако се наложи. Най-голямо удоволствие ми доставяше да прокарам ръка по гладката пластмасова кожа, да я пощипвам по бедрата – там, където въобще имаше нещо за пощипване, и да я нося на ръце, естествено. Не я разглобих не защото не ми се искаше и защото не знаех как, а защото се страхувах да не направя фатална грешка. Все пак Муин бе дяволски сложна система, вероятно много по-сложна от най-новия модел космически кораби от серията “Одисей” (както ме уверяваха от упътването).

Когато казвах ”сложно устроена” няхах впредвид блоковата ѝ схема, така да се каже. В конструктивно отношение тялото на Муин беше изчистено откъм възли и системи.

От цветните приложения към упътването узнах и видях, че то се поддържа в изправено положение от скелет, доста по-опростен от човешкия, и някак си по-изчистен, модерно изглеждащ. Изкуствените мускули се привеждаха в движение от енергийни импулси, които ги принуждаваха да се стягат и свиват. Спомнете си лабораторния опит със жабешкото краче. Нищо свръхестествено. Тези импулси се изработваха в специален генератор, поместен в гръдния кош. Около него бяха разположени радиатори, които да го охлаждат. Него го оприличих на сърце, а тях - на бели дробове. Като се изключеше системата, която осигуряваше връзката на милионите датчици в тялото с главния мозък, други органи тялото на Муин от шията надолу нямаше. Не, имаше още два. Първият беше стомахът. Той беше разположен там, където си му е мястото. Но от него самия храната нямаше излаз към по-надолу. За Муин явно не бяха предвидили отделителна система. Тя трябваше или изцяло да преработи храната в енергия или да я изхвърли обратно, през устата. Почти винаги се случваше първото. Само един-два пъти я бях виждал да повръща, като бях виновен самият аз. Единият път ѝ дадох по погрешка

да пие мляко, а вторият - нарочно я накарах да сръбне малко уиски. Компютърът ми моментално запищя и замига с екрана си - ЕРОР!, а Муин отиде в кухнята и си проми стомаха с вода, в която изсипа малко шампоан. Оттогава реших да не си правя експерименти с храносмилателната ѝ система. Нищо особено нямаше да се случи, ако сипете в резервоара на автомобила си вода или уиски, но той няма да тръгне.

Любопитен да узная колкото се може повече за възможностите на Муинния организъм, аз се зачех с надеждата да открия някъде опция, според която тя да може да зачева. ”Какво ли би станало, ако това мое предположение се окаже вярно? Какво ли същество би се пръкнало на бял свят? Човек? Робот? Или някакъв хибрид? За съжаление, а може би и за мое щастие се оказа, че Муин не може нито да зачева, нито да ражда. ”Логично”, заключих аз леко разочарован. Все пак Природата е работила върху усъвършенстването на човека милиони години, а Муин бе само на две. Не можех да искам прекалено много от това, макар и сложно устроено създание.

За да бъде разочарованието ми съвсем пълно, по едно време съзрях на една от илюстрациите бяло валчесто тяло с формата на бъбрек, разположено под корема.

- Какво ли пък е това? – се запитах с горчивина.

Черна кутия! ”*Всички мисли и преживявания на вашата кукла автоматично се записват в черната кутия, мястото на която е така подбрано, че да осигури възможно най-голяма защита при нежелани въздействия. Ако мозъкът на системата, разположен в черепната кутия, претърпи повреда или бъде напълно разрушен, не се отчайвайте. Достатъчно е да запазите и да ни изпратите тази черна кутия. Душата на вашата изкуствена система ще бъде възкресена и ще продължи да живее, разбира се, ще трябва да му осигурите ново тяло. Помислете: има ли човек, който притежава два мозъка? И уникалната възможност да остане жив след нещастен случай? Това може само нашето изделие. Натоварването, на което издържа тази кутия, е 100g в работно и еди колко си “же” в неработно състояние...*” четях аз обясненията в упътването. Значи затова служел дебелият кабелоподобен сноп, който тръгваше от мозъка и свършваше ниско долу в корема, питах се, гледайки илюстрацията с анатомичните особености на тялото на Муин. Кой каквото ще да разправя, но това действително беше добре сконструирана техника. Почувствах се горд от покупката си. Имах нюх към хубавите неща. Като да затвърди убеждението ми, Муин се приближи до мен, наведе се, погледна ме в очите и ме попита:

- Гладен ли си? Не си се хранил от обяд.

За малко да повярвам, че е конфигурирана на трето ниво.

Наистина бях гладен. Унищожих набързо три палачинки с шунка, които Муин бе предвидливо измайсторила, и се почувствах значително по-добре.

- Муин - казах ѝ аз в момент на разнежване - някой ден ще ти подаря душа. Ще видиш колко е хубаво.

- Какво е това душа? - ме попита тя.

Реших, че няма нищо лошо в разходките навън и в един зимен ден излязохме да се поразтъпчем в снега. Аз бях облечен в дебели зимни дрехи, а Муин – само по къси панталонки и памучна фланелка. Научих я да прави снежни топки и да ги хвърля. Но много скоро се отказах от играта, защото след като започвахме да се замерваме, аз се превърнах в безпомощна мишена. Муин нито ведъж не пропусна да ме улучи. Искаше ми се да ѝ кажа от време на време да пропуска целта си, но и аз си имах гордост.

- Нищо - рекох си. - След като започне да разбира, ще ѝ става неудобно и ще ме жали.

Кой знае защо, от този момент нататък започнах да изпитвам към нея нещо като завист. Когато се прибрахме, аз бях едновременно измръзнал и запотен, цял покрит със снежен прах. А Муин влезе в къщата чиста, без да остави и капка по пода, а само преди минута я бях овъргаял здравата в снега. Аз влязох в банята, тя застана пред огледалото, за да си пооправи косата.

Подреждането на кичурите за нея бе важна дейност. Чрез тях, а те ѝ служеха за антени, тя прослушваше ефира. Изправяше ги или ги спускаше в странни форми, за да улови една или друга дължина на вълната.

Но обикновено ги оставяше да падат право надолу. Косата ѝ не бе дълга - само до раменете. Отпред бе изрязана на бретон, който стигаше до дългите сантиметър мигли. Не ще и дума, отиваше ѝ - на фона на огромните призрачносини очи и бледата светлосива, почти бяла кожа на лицето. Муин бе наистина неустоима и само респектът, който ми вдъхваше със сериозното си и строго поведение, притъпяваше животинските ми инстинкти.

Труден е животът със съкровище в къщи. Мислиш само за него. След като започнах да проумявам каква е действителната стойност на Муин, не успях да се спася от сънища, пълни с кошмари. Някой все ме гонеше и искаше да ми я открадне, аз уж я държах в ръцете си, но ми се струваше, че повече не мога да тичам, краката ми се забавят, ръцете ми омекват и... се събуждах, плувнал в пот. Накрая не издържах и се обадих

на моите вече познати от фирмата, за да ги попитам какво трябва да правя при кражба. Имах си застраховка, но тя не ме топлеше.

- Не се притеснявайте. Тя не може да бъде открадната. Няма как да стане.

“Я виж ти!” си казах. Защо пък не?

- Тя непрекъснато изпраща сигнали по спътник за местонахождението си.

“Какво пък? Може и така да е.” Успокоих се и престанах да мисля по този въпрос.

Тъкмо бях взел решение да започна конфигурирането на Муин на следващото - най-високо ниво - почти бях посегнал към клавиша, когато телефонът иззвъня.

- Здравей! - Гласът беше женски. Най-познатият ми женски глас.

Боже мой.

- Сузи?

- Сами, ти ли си? - Гласът ѝ бе ясен и звънлив. Тази жена явно никога нямаше проблеми с настроението си.

- Да. Откъде се обаждаш?

- Ами от Лондон. Колко си непаметлив. Но нищо, прощавам ти - в слушалката се чу леко хихикане.

Не беше вярно. Знаех, че е в Лондон.

- Ти май си ме забравил. Особено, откакто спечели от тотото. Не се сърди. Шегувам се.

Сузи беше единствената жена, която бях обичал истински.

- Изобщо при теб напоследък чувам, стават странни промени. Спечели, забогатя, а напоследък разправят, си се сдобил с някаква кукла?

- Да, има такова нещо.

- Наистина ли спечели? Как изглежда? Разбрах, че била робот? Или не е вярно? Опиши ми я!

- Ами какво да ти кажа. - Не бях готов за разговор. Обаждащият се първи има предимството на журналист, предварително подготвил въпросите си. - Много е красива.

- О, така ли? Като манекенка от витрина?

- Като манекенка ли? - замислих се. - Онези восьъчни кукли, които рекламират облекла и дамско бельо?

- Да.

- Не - продължих да разсъждавам на глас. Манекенките от витрините ли? Наивна представа. В сравнение с Муин те изглеждаха като издялани с брадва. Имах възможност след този разговор да пообиколя

магазините и да проверя правотата на думите си. В този смисъл прозвуча и моя отговор:

- Не, разликата между тях и моята кукла е нещо като..., как да ти кажа, както между маймуната и човека.

- О - изненада се Сузи. - Непременно ще дойда да я видя. Щастливец си ти. Хайде, дочуване.

- Дочуване.

И тя наистина дойде. Не се измени и седмица от разговора, когато се позвъни на вратата.

Отворих.

Сузи стоеше на прага. Като ме видя, тя се усмихна, целуна ме звучно, разроши ми косата по типичен само за нея маниер и влезе вътре.

- Я виж ти как си се разположил! - Съблече дебелото си кожено палто, от което повя хлад, хвърли го небрежно на един фотьойл и се заразхожда възбудено из хола.

Сузи бе жизнена, неуморима натура. Навремето се бях влюбил в нея, и имаше защо. Тя бе най-странната и красива жена, която бях срещнал през живота си. В нея имаше нерв, желание за живот, пулсиращ във всяка фибра на тялото ѝ. Тя беше певица и то доста добра. По едно време повярвах във възможността заедно двамата да направим големия удар в шоубизнеса. Сузи бе истинска професионалистка. Предизвикателното ѝ сценично поведение можеше да накара всеки мъж да пощурее. Но великото бе, че Сузи никога не преминаваше границата. Възбуждаше мъжките страсти до ниво, при което - аха - всички гости в бара да се втурнат и да я разкъсат на парченца. Но само тя знаеше кога и как да спре и ситуацията се успокояваше. Аз усещах сериозния ѝ потенциал, предчувствах голямото ѝ бъдеще, и обхванат от мениджърска треска започнах да ѝ налагам тежък режим на работа.

- Сузи - казвах ѝ. - Ако искаме да постигнем нещо значително, трябва много да работим. - И репетирахме по пет и повече часа на ден.

Но явно не си бях направил добре сметката. Сузи ме потряя известно време, след което един ден ми позвъни и ми каза, че много ѝ е неприятно, извинява се, но си намерила нов приятел.

Аз останах като гръмнат. Тази новина толкова ме изненада, че не успях дори да припадна. Как и да е, успех някак си да се съвзема, но ми беше пределно ясно, че отсега нататък животът ми ще продължи по инерция, докато накрая се гътна в гроба.

Защо реши да ме напуснеш, Сузи? Понякога се ровех в спомените си и се опитвах да си отговаря, докато най-накрая си изградих що годе приемлива версия. Та Сузи беше седнала в двуместното купе на спортната ниска, черна кола, която една вечер беше спряла пред бара.

Предпочиташе да се рови из панталоните на нейния собственик, който да си признае, не беше лошо момче. (Тогава аз няхах неговите пари.)

Та след този внезапен обрат на събитията в моя вреда Сузи като че започна да се издига в бизнеса. Замина за Лондон, за да записва в едно от студията там.

Но после нещата като че се позациклиха. Все по-рядко чувах новини за нея и болката ми попремина.

Един ден набрах смелост и реших да я попитам за причините за раздялата ни. Тя ми отговори простиичко:

- Прекалено много искаш от мен. Аз си знам възможностите. Моето максималистче - и весело ме плясна по бузата.

Та така. Аз определено загубих от тази сделка. Качествата ми на музикант не можеха да се сравняват с нейните. Не си правех илюзията, че мога сам да изклася. Няхах и парите на она със спортната кола. Но без мен тя беше обречена на провал. Това се и случи - протозвезда на прага на засияването си, която никога нямаше да изгрее. Щеше си остане бяло джудже.

- Казвай Сузи, какво правиш, как си сега? - искрено се радвах на присъствието ѝ. Болката ми беше преминала и бе останало единствено приятното чувство, което се изпитва, когато срещнеш познат. Не съм злопаменен.

Сузи се беше променила. С тъга установих, че е поостаряла, понапълняла, погрозняла... Това ли беше моята предишна представа за съвършената жена?

- Ами, добре съм - вече поуспокоена, заразправя тя. - Уф, да знаеш какво ми се случи през последното пътуване...

Обичах да я слушам как говори. Често устата ѝ не спираше с часове. Това понякога дразни, но поне спасява от самотата. А и не беше нужно да следя постоянно мисълта ѝ.

- ...Но хайде! Няма ли най-сетне да ми се похвалиш с покупката си? Умирам от любопитство!

- Муин - извиках аз. - Имаме гости, направи кафе, ако обичаш...

Муин различаваше случаите, когато говорещият се обръща към нея и кога само споменава името ѝ, без да я моли за услуга. Затова сега не закъсня да се появи на вратата. Когато видя, че не съм сам, поздрави с глас, леко кимна с глава и се отпрати към кухнята, за да изпълни поръчката ми.

Сузи се беше вкаменила. Нямаше смисъл да ѝ задавам въпроси.

Когато видях двете жени срещу друга, неволно започнах да ги сравнявам. Сузи бе красавица. Типична попзвезда. С бухнала прическа, ябълковидно светло лице с румени скули и заострена брадичка, дълги

лакирани нокти, копринени чорапогащи, обувки с високи токчета. Съблазнителна, кокетна. Не случайно по улицата се заглеждаха подир нея по-дълго, отколкото подир коя и да е друга жена.

След това погледнах към Муин.

Не, не можех да правя сравнение. Все пак едната бе естествен човек, а другата – пластмасова кукла. Красотата на Муин бе чудовищна!

Сузи имаше изрусена коса, дълги черни изкуствени мигли, начервени устни и бузи, сини сенки под очите, поддържана шоколадова кожа и обиграни, професионални маниери. Тя с всички сили се опитваше да заприлича на кукла.

Муин нямаше защо да се прави на кукла. Тя си бе кукла. И поради това се държеше съвсем естествено. При нея намаше фалш.

Като се посъвзе от шока, Сузи ме погледна така, като че се готвеше да ме изяде с горчица.

- И колко пари даде за това парче? - ме попита тихо, като хапеше начервените си устни.

Казах й. Трепна.

- Богат човек си станал. - Въздъхна, като че с облекчение. Отмести глава и се загледа през прозореца. За пръв път я виждах толкова сериозна.

- Още не съм я конфигурирал в пълен обем. Но все някой ден ще го сторя. Тя е нещо като компютър, но не съвсем. Изработена е по нова технология и има качествата на истински човек..., как да ти обясня...

- Да, да... - каза тя, като че ли ме разбра. Знаех, че ако имаше въпроси, по които не е компетентна, това са компютърните технологии. Само след минута обаче като че се съвзе от шока и свободно започна да разправя на висок глас преживелиците си..

Възхищавах й се. Вслуша се в съветите, които й дадох, и бързо налучка правилната форма на общуване с Муин. За кратко време последната научи много повече от Сузи, от колкото от мен за същия период. Когато Сузи най-накрая си тръгна, бе възвърнала душевното си равновесие. Или поне така изглеждаше. Целуна ме за сбогом, целуна и Муин и ми каза, че занаят предискала да ме посещава по-често. Трябвало да види как се справям с новата си придобивка. Гледах я и се питах дали нямаше да мога да изкопирам от нея някои черти от характера й и да ги вложа във формиращата се душа на Муин. Разделихме се като приятели.

Повече обаче не я видях.

Имах нужда от почивка след напрегнатата работа. Колкото и да е интересно едно занимание, то рано или късно изморява.

Как и да е, един ден навлякох дебел кожух, оставих Муин да се оправя сама в къщата и излязох да се поразтъпча. Реших да стигна на собствен ход до центъра на града и така да поизразходвам натрупани калории.

Навън бе студено. Загърнах се и продължих, устоявайки на внезапните пориви на вятъра, който разрошваше косите ми. Покрай мен профучаваха автомобили, камиони, автобуси, мяркаха се минавачи.

Наближих центъра на града. Тук автомобили нямаше и хорската навалица се засили. Едни се връщаха от работа, други обикаляха магазините. Загърнати до носовете продавачи мръзнаха зад откритите щандове.

Многообразието, глъчката и хаоса ме замаяха. Колко различно бе тук от уютата и подредеността в къщи! Ето, направо върху калния тротоар бяха насядали мръсни, дрипави просяци. Протягаха ръце и крещяха нещо неразбираемо. Тук таме проблясваха светли витрини с луксозни стоки. Хората набързо пазаруваха и се стремяха час по-скоро да се приберат по домовете си. Повечето от тях бяха облечени в тъмни невзрачни дрехи и вдигаха яки, за да се предпазят от студа.

Общото впечатление, което придобих от разходката, не ме очарова. Интересно, но някак си скръбно, чуждо и като че обречено ми се видя човешкото общежитие откъм тази му страна. Въздъгнах, огледах се, като да потърся смисъл да продължа разходката си, но се отегчих и краката ми сами ме отведоха до къщи.

Нямаше смисъл да отлагам. Муин трябваше да бъде конфигурирана на трето ниво. Ако не го сторех в най-скоро време, щях да полудея.

Откровено казано, очаквах чудеса. Те не се случиха. Но ето хронологията.

Съзнавах важността на момента. За тази цел се поразходих до фирмата, като ги уведомих, че ще конфигурирам на трето ниво и че ще ми е нужна помощ. Те ми отговориха, че това си е моя работа и че те самите не виждат смисъл да се месят в моя личен живот, а и в този на бъдещата личност Муин. За пореден път ме убедиха, че процедурите не са сложни и че ще мога сам да се справя. (Всъщност се оказа, както ми стана ясно след време, че те самите не знаят как се постъпва в подобни ситуации.)

От фирмата се завърнах с повишено самочувствие. Искях да накарам Муин да се почувства празнично. От бутика в центъра на града,

от който най-често пазарувах дрехи за Муин, избрах рокля от тъмночервено кадифе. В комплект с покупката вървеше и букет цветя.

“Колко е глупава”, си помислих. Муин бе тръгнала след мен да ми помага в домакинската работа. ”Не разбира ли, че приближава нейния звезден миг? Колко примитивно е организиран този свят”, продължавах да си мърморя аз. ”Защо, когато правят компютрите, не ги предлагат с вече инсталирано самосъзнание?”

Напоследък нерядко се хващах в крачка с подобни мисли. ”Можеш да полудееш”, казвах си. ”Станал си прекалено взискателен. Ако продължаваш в същия дух, утре ще се скараш със съседа, защото неговата котка сутрин не те поздравява с “Добро утро”. По дяволите! Светът все още не е толкова съвършен, колкото ми се искаше! Губех реалната представа за нещата!

Муин седеше, преметнала крак върху крак върху фотьойла и осмисляше изречените от мен думи, приблизително със следното съдържание:

- Муин, днес имаш празник. Трябва да се радваш. Този път аз ще приготвя вечерята. Ти само стой спокойно и не мисли за нищо.

Муин започна да мисли по въпроса какво значи да не се мисли за нищо, а аз започнах тържеството.

Рано сутринта на другия ден стоях буден пред компютъра и с напрежение се вирах в предупреждаващите надписи. Фирмата бе уведомена за моето намерение и вероятно сега подготвяха съответните отбелязвания по документите. Бутонът СТАРТ бе натиснат и не ми оставаше друго, освен да чакам и да се надявам да не се случи нещо непредвидено.

Откровено казано, нямах представа как ще се държи Муин след зареждането на програмата, наречена СОУЛ. Но този път поведението на компютъра ме озадачи. Обикновено по екрана пробягваха множество надписи, съдържащи в себе си предложения за потвърждение: дали желая Муин да притежава едни или други качества. Сега опции нямаше. Не можех да избирам дали Муин да оприличи себе си на домакиня, бизнесменка, спортистка, художничка и тъй нататък. Тя се конфигурираше най-общо.

Като помислих малко, стигнах до извода, че това е правилно. Тя самата би трябвало да реши как да се развива за в бъдеще. Засега само следях какво става на екрана.

Процедурата продължи повече от три дни. Най-накрая се появи и последният надпис. Очаквах да видя поздравления, но ме смрази сухото: ”Внимание! От този момент нататък ще отговаряте за всички постъпки на Вашата система, които не са фабричен дефект. Тя става самостоятелен

правен субект и член на обществото. Това води до пораждање на съответните отговорности от Ваша страна. Според специалния закон (еди кой си – текстът му излезе на екрана) и членове (еди кои си) Вие нямате право (еди какво си) и носите наказателна отговорност (еди каква си). Молим Ви, размислете внимателно отново, преди да натиснете ОК! Това е последно предупреждение!”

Да си призная, доста вода потече по тялото ми, докато взема решението. Обаче в един момент ръката ми сама се насочи към бутона и го натисна с плавно, но твърдо движение.

- Да става каквото ще - си казах аз и в този момент се почувствах като творец. ”Мога да взимам самостоятелно важни решения и да отговарям за тях”, мислех си въодушевен. Бях си облякъл най-хубавите дрехи, които намерих из гардеробите. Искях Муин да ме види във възможно по-благоприятна светлина. Защото тя вече щеше да вижда и разбира, а не само да гледа и запомня.

Но нещо не се получи... Действително Муин като че ли трепна и започна да следи по-внимателно всичко, което ставаше около нея. Но тя не скочи на крака и не извика: ”Аз, мисля, следователно съществувам!”

Муин продължаваше да стои или да се разхожда по същия, познат ми вече начин и единствено по-голямото внимание, което отделяше на нещата около себе си ми даваше основание да заключа, че в нея се извършваха промени. Но с огорчение забелязах, че редица дейности, които до този момент тя вършеше лесно и с успех, сега като че по-трудно ѝ се удаваха.

Не издържах и установих поредната, не знаех коя, връзка с фирмата, за да изразя безпокойството си. Целият се тресях вътрешно, но се стараех да не се издам:

- След активирането на програмата не се случи нищо. Действията ѝ станаха дори някак си по-мудни. Дали няма някаква повреда?

Сега ми се искаше освен мен тук да присъства и някой от тях, за да ме измъкне от тази ситуация. Ако се окажеше дефект, щях да поискам да си я вземат обратно. Толкова бях изнервен.

- Не се тревожете. Няма проблем. Точно такава трябва да бъде поведението ѝ. В момента системата се самонастройва. Това изисква технологично време... - и тъй нататък. Значи трябваше да продължавам да се пека на бавния огън на съмнението. Но ето какво пишеше тук:

“Конфигурирането на трето ниво изисква от системата значителни ресурси. Изкуственият мозък има съответните ограничения откъм изчислителна мощ и процесът може да продължи известно време. Неговата продължителност не може да се дефинира предварително поради различните условия на живот, обема на информацията, събрана в

паметта за този период и други показатели. Но това не трябва да Ви притеснява, защото тази процедура се извършва на фонов режим и не оказва влияние върху възможностите на системата до този момент. Може да очаквате единствено леко забавяне в действията ѝ.”

Докато чаках Муин най-сетне да разбере че съществува, аз прелиствах книгата, облегат удобно в мекото легло. Муин лежеше до мен и спеше. Спеше, силно казано. По-скоро работеше така, както никога досега. Или по-точно - сънуваше усилено. От време на време докосвах с пръсти главата ѝ и вдишвах аромата на топлата вълна, ухаеща на пластмаса, която се отделяше от тялото. Накрая, уморен от безкрайните вълнения и изтощителните взирания в страниците, аз се отпуснах и също заспах.

Сутринта се събудих и се огледах, за да видя къде е Муин. Нямаше я. Изправих се и седнах в леглото. Муин клечеше на пода като малко дете и си играеше с една от своите кукли.

- Муин! - прошептах аз,обхванат от внезапен страх. - Какво правиш?

- Играя си.

- Аха. Играй си.

Къде на пръсти, къде на пети, аз успях да се измъкна от леглото и пребледнял се втурнах вън от стаята. Кой знае защо, бях ужасен. Облякох се набързо и седнах да помисля.

Надникнах едва-едва през стъклената плъзгаща се врата. Имах чувството, че се крия от зло куче, което чака само да ме помирише, за да се втурне към мен и да ме захапне. Муин продължаваше да си играе, седнала по турски, като си тананикаше някаква детска песничка.

Дали вече съзнава, че съществува? Как бих могъл да разбера? Прочистих гърлото си и се престаших:

- Муин, знаеш ли кой съм аз?

Очаквах да чуя детски глас.

- Да, зная Сами. Ти си Сами.

Хм. Нищо ново. И друг път я бях питал за подобни неща.

- Добре. А ти коя си?

- Аз съм Муин. Играя си с тази кукла. Хубава е, нали? - и ми я показа. Но гласът ѝ не беше детски.

Глупаво. Така нямаше да разбера има ли самосъзнание или не. Колко е нужно понякога да имаш опит с деца.

- Ало - говорех истерично по телефона. - Не мога да установя контакт с нея,... искам да кажа, не мога да разбера дали вече притежава това проклето самосъзнание? Как да разбера? Кажете ми.

- Това не може да стане отведнъж. Имали ли сте през живота си деца? Същото е. Тя постепенно ще започне да осъзнава, че съществува. Трябва да почакате. Не се притеснявайте. Ние имаме информация, че куклата Ви вече има самосъзнание!

Хубава работа. От страх, чувството ми се смени с гняв.

- Означава ли това, че и занапред ще знаете какво става с нея, без аз да знам?

- Не, разбира се. - Оттатък като че ли се посмутиха. - След няколко дни ние ще преустановим връзката. В противен случай ще се окаже, че четем чужди мисли, а това е в противоречие със законите. Ние не можем да променяме нищо в мозъка. Той е, така да се каже, запечатан, и само производителят може да променя каквото и да е в него.

Малко по малко Муин напредваше в разбирането на собственото си "аз". Отначало ѝ обясних какво е това "душа". Наложих се да го правя дълго време, докато най-накрая тя ме попита:

- Моето "аз" включва моето тяло, моето мислене, моето чувстване, моята душа. Колко много неща имам аз! - възкликна тя.

"Така Муин, така!" мислено тържествувах аз и си стисках палци.

Муин имаше вид на току що събудил се човек или по-скоро - на свестяваща се след силен удар по главата с твърд тъп предмет, касиерка на банка. Гледаше леко замаяна и вероятно се мъчеше да си спомни нещо.

Като дете бях имал възможността да посетя люпилня и да наблюдавам поведението на малките пиленца там. Трудно им бе на топчетата пух. Задържаха се на крака, но клатейки се, аха да тупнат на земята. Ситуацията с Муин бе подобна. Е, тя не се учеше да ходи. Но затова пък вероятно вече си задаваше въпроси от рода на този: коя е тя и какво прави в тоя грешен свят?

Да, имах проблеми с нея. Но затова пък все по-ясно ми ставаше, че поведението ѝ върви към по-добро. Вече не си поставях въпроса дали Муин има самосъзнание или не. Презумирах отговора. Така ми ставаше по-леко.

Ако имате домашно куче или коте в къщи, понякога му говорите като на разумен човек. И дори не ви е грижа дали ви разбира. Така се държах и аз с Муин. С тази особеност, че докато кучето или котката при всички случаи запазват вродената си дистанция от човешкото и не можете да ги накарате да научат таблицата за умножение например, при Муин се чувстваше напредък. Все по-често забелязвах признаци на нормални действия от нейна страна. Тя умееше искрено да се учудва. Излизаше пред прага и гледаше небето.

- Колко голямо е небето! - възкликваше тя.

После се обръщаше и гледаше мен.

- Колко си малък ти! - учудваше се, радостна от откритието си. Умението да показва чувствата си бе придобила през периода на своето несъзнателно битие. Аз я бях научил. Но тогава все още не го използваше съвсем на място. Например един път по невнимание си бях изкълчил глезена. Болеше ме така, че свят ми се завиваше. Муин ме гледаше, както би трябвало да се очаква - състрадателно. Но в един момент се ухили до уши и ме попита:

- Боли ли?

Успях да надмогна болката си и да и обясня, че в такива моменти не трябва да се смее, а да изразява мъка.

Случваха се такива сринове, по-скоро недомислици в програмите. Все пак не можеше всичко да бъде изпитано до най-малките подробности. Колкото по-дълбоко навлизах в разбирането си за същността на Муин, толкова по-сериозно ставаше отношението ми към нея. В този смисъл разбирах хората, които я бяха конструирали. Трудно се прави човек.

- О! - бе тогава несъзнателното й учудване. И в следващия миг на лицето и се изписа най-гъжната физиономия, която някога съм виждал.

Сега обаче реагираше несравнимо по-адекватно.

- И аз съм малка, колкото теб - заяви тя, дойде при мен и застана редом, като да се премерим на ръст.

- Муин, разбираш ли, че съществуваш? - я запитах един ден, когато ми се искаше да кажа нещо.

- Да - ми отговори тя. - Но все още не разбирам какво значи това.

“Дявол да го вземе”, се ядосвах мислено. Как не се бях сетил да й задам същия въпрос преди да я конфигурирам на трето ниво! Какъв ли щеше да бъде отговорът? Веднага щях да стигна до истината.

- Какво правиш сега? - този път ролите бяха разменени. Въпросите задавах аз, а тя отговаряше. Нека и тя се поизмъчи малко.

- Пренастойвам режимите си на работа съобразно условията, в които живея - ми отговори с изразителни тон и мимика. - Когато бях обучавана, не знаех, че съществува тази къща. - Вдигна ръка, като посочи с пръст обстановката наоколо. - Не знаех, че живея тук. Не знаех, че ти съществуваш. - И тя ме погледна право в очите. И ме посочи със същия пръст.

Искаше ми се този поглед да бъде многозначителен. Но си давах сметка, че е рано за това. Муин бе все още дете. Е, с тяло на жена, но все пак дете.

В резултат на дълги размисления стигнах до извода, че съзнанието не е нещо, което или го има или го няма. То се придобива постепенно.

Независимо от всички трудности около възпитанието на Муин, най-накрая се поздравих със забележителен успех - вече можехме да водим смислен диалог. Не имитация, дължаща се на предварително наизустени и използвани несъзнателно фрази, а истински, смислен диалог, в който Муин взимаше активно участие и в който налагаше своята пробуждаща се воля. Понякога ми ставаше досадно от нейната прекалена учтивост, като че бях на курсове по добро възпитание. Затова един ден ѝ казах:

- Муин, отсега нататък не казвай “моля” или “извинявай” всеки път, когато говориш с мен.

- Добре, Сами.

Щом кажеше “добре”, това означаваше, че отсега нататък ще се съобразява с моите изисквания. Но трябваше да узнае и причината. Затова не пропускаше да зададе въпрос, както стана и сега:

- Аз употребявам тези думи, защото така изисква доброто възпитание. Ти не искаш ли да се държа възпитано с теб?

- Напротив. Тъкмо с мен искам да се държиш най-възпитано. Но не бива да го декларираш всеки път, защото губиш време в излишни приказки. Аз вече знам, че ти ме уважаваш и затова не се страхувай, че можеш да ме обидиш.

- Разбирам. Повече няма да употребявам подобни изрази.

- Да, но не при всички случаи. Тяхната употреба е наложителна, когато общуваш с други хора.

Така минаваха ден след ден. От сутрин до вечер се занимавах с Муин. Опасявах се, че ако ме видеха отстрани, ще ме сметнат за луд. Единствената ми утеха се крепеше в надеждата, че Муин се учеше бързо и че тя не беше дете.

Отскоро обаче започна да ме безпокои друг проблем. Бедата бе в това, че спестяванията ми се стопяваха. Аз лично харчех малко - за всекидневни консумативи. Но поддръжката на Муин изискваше значително повече разходи. Най-много пари отиваха за покупка на специалната течност, която тя използваше за храна. Муин не изразходваше много енергия, но все пак се налагаше да изпива по литър на ден. А един литър струваше, ни повече, ни по-малко - точно хиляда долара.

Отначало бях шокиран от високата цена. Но в последствие ми стана ясно, че тя си има своето основание. Технологията, както ме убедиха, била трудоемка, а суровините - скъпи. Солидаризирах се с тях,

защото разбирах, че не ме лъжат. Тази течност се доставяше в специални еднолитрови туби, нашарени с всевъзможни надписи. Имаше вискозитета и цвѳета на бледорозов яйчен шампоан и аромат на тежък парфюм, примесен с кокос. Затова Муин ухаеше отдалеч, без да използва парфюм. В началото на нашето съвместно съжителство всяка сутрин, когато станеше от сън, Муин посягаше към нова туба, която отпечатваше сама с дългите си тънки пръсти. Чуваше се ясен звук и след като тубата биваше отворена, Муин я надигаше и я изпиваше цялата. Стомахът и събираше точно един литър - с два по-малко, отколкото нормален човешки стомах. Но в последствие, като видя, че аз се храня по три пъти на ден, реши, че е редно да ми прави компания, затова тубата биваше пресушавана на три пъти - сутрин, обед и вечер. Муин седяше на масата заедно с мен и отпиваше със сламка от чаша, в която предварително наливаше част от течността. Така я бях научил. Беше далеч по-изискано, отколкото да се налива като алкохоличка направо от шишето.

Веднъж и аз реших да вкуся от тази течност. Воден от любопитство и предварително осведомявайки се за безопасността на подобно начинание, предпазливо надигнах и отпих глътка. Но веднага изплюх. Течността имаше тръпчивостта и силата на одеколон, през който прекарват ток. Слаб ток, но езикът ми се върза.

Когато купих Муин, не се и замислих за цената на нужните за нейното поддържане консумативи. А и можех ли да предвидя тези разходи? Обикновено купувачът играе ролята на измаменото камилче, защото продавачите са си продавачи. Ако само преди година ми кажеха, че ще трябва да плащам по хиляда долара на ден за поддръжката на някаква роботизирана и компютъризирана играчка, щях да ги изругая. Сега изпитвах безпокойство. Муин, по груби изчисления, ми струваше половин милион долара на година. Ако събитията се развиваха така и за в бъдеще, щях да остана съвсем без пари след няколко години.

Един ден играхме с Муин на билиард. Обичах тази игра, но когато живеех сам, няхах възможност да се насладя на удоволствието от играта. Когато Муин се превърна в стопанка на къщата, си позволих да купя една билиардна маса. Оттогава често заставахме един срещу друг и си премервахме силите. Премервахме - силно казано, защото Муин не намираще нищо особено в този род забавления. Не че отказваше да играе, напротив. Но за нея бе прекалено лесно да удари топката и да не пропусне. Тази задача за нея се свеждаше до изчисляване на траектории. Един път дори реши, че е уместно с един единствен удар да сложи край на играта и да не се занимава повече с мен и моята самонадеяност, примесена с надежда, че някога може и да победи. Но

изглежда изчисленията се оказаха по-сложни, тя се забави с мисленето си и аз, изгарящ от нетърпение и казах:

- Хайде Муин, стига. Нека продължим както обикновено.

Тя се съгласи.

Днес обаче се случи нещо неочаквано. Както обикновено ме засърбяха ръцете и казах:

- Муин, хайде да играем. - Взех щеката и застанах зад масата.

Тя отвърна:

- Не ми се играе. Нали нямаш нищо против да поиграеш сам?

Имам си важна работа.

Щях да изпусна пръчката.

- Муин! Я повтори какво каза?

- Не ми се играе. Нали нямаш нищо против да поиграеш сам?

Имам си важна работа.

Аз оставих нещата на масата и излязох да се поразходя.

Чисто човешкият ми инстинкт се възмути от това нахално поведение. ”Как може?” се питах аз. ”Ще те разглобя на части, така да знаеш!” Не изпълнява заповедите ми. Ще я върна обратно и ще си поискам парите.

Но този мой афект бързо премина. Аз осъзнах какво се бе случило.

Муин вече имаше самостоятелна воля.

Бях орал, сял, копал, плевил. Сега бе дошъл моментът за жътва.

От пластмасова кукла Муин се беше превърнала в човек. Или не, освен робот, или компютър, биокибернетична структура или не знаех как да я наричам, тя вече беше и човек.

(ПРОДЪЛЖЕНИЕТО – В КНИГАТА)